

Protos, Шпанија, 2008., Ричард Ролерс

Универзитет у Бањој Луци
Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет
**Методологија пројектовања
комерцијалних објеката**

Наставник: доц. др Тања Тркуља, д.и.а.

Шпанија, 2008., Ричард Роџерс

Нова зграда винарије
повезује се са
некадашњим винским
подрумима.

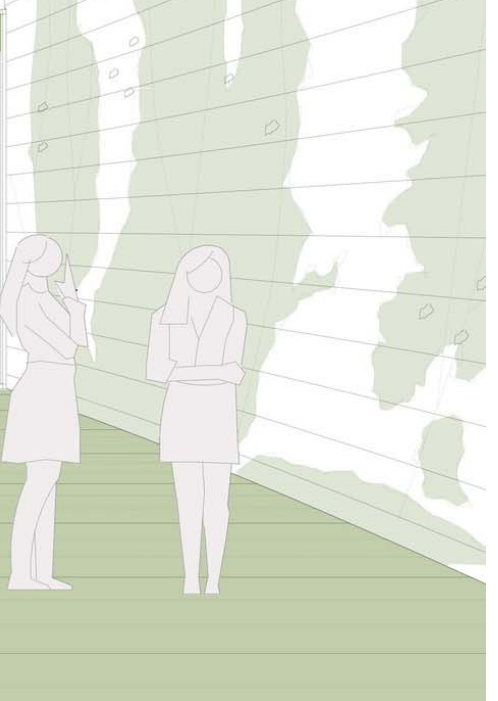
Налази се у низу дугих коридора испод планине историјског и сјајно обновљеног замка Пењафјел (*Castle of Peñafiel*), будућег Музеја вина. Замак потиче из X вијека, а 1917. уврштен је у национална блага Шпаније.

Сваки град има карактеристике околине, визуелне или пејзажне. Тако Пењафјел има особеност у смеђо-црвенкастој боји и косим површинама. Задржавање те боје у материјалу и косе површине је темељна премиса у дизајну > двострука кожа на петој фасади.

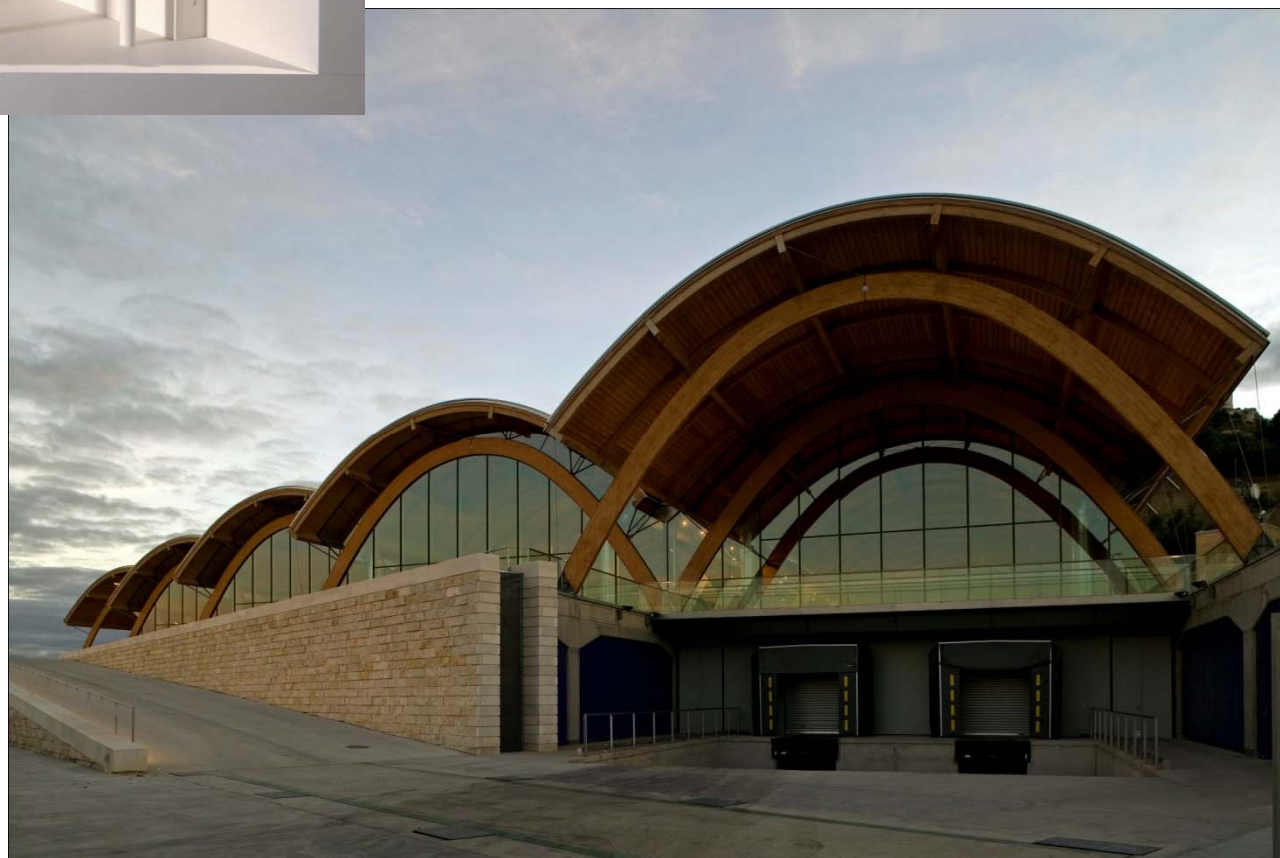

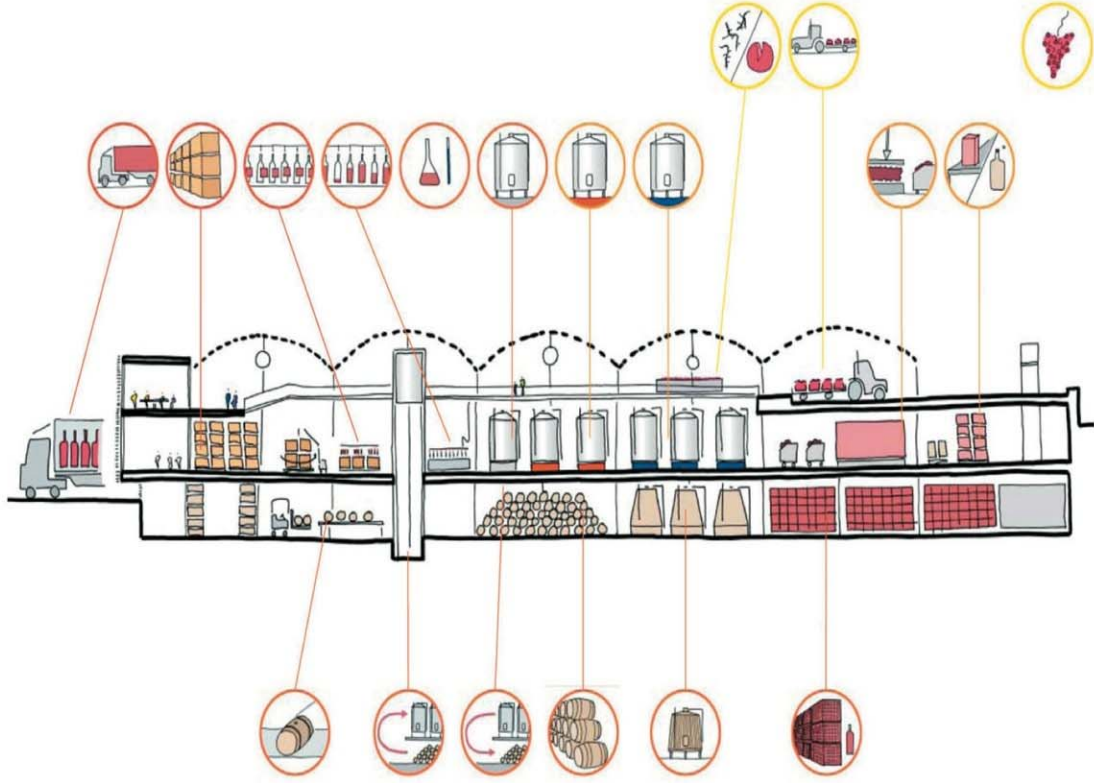

База зграде је укопана и тако искориштава топлотну инерцију и дефинише простор за производњу и сазријевање вина, тумачећи у савременом духу традиционалну градњу винарија.

Усредсређена на површину, ова база регулише топографију, стварајући подршку за свјетлосну облогу која се налази изнад ње.

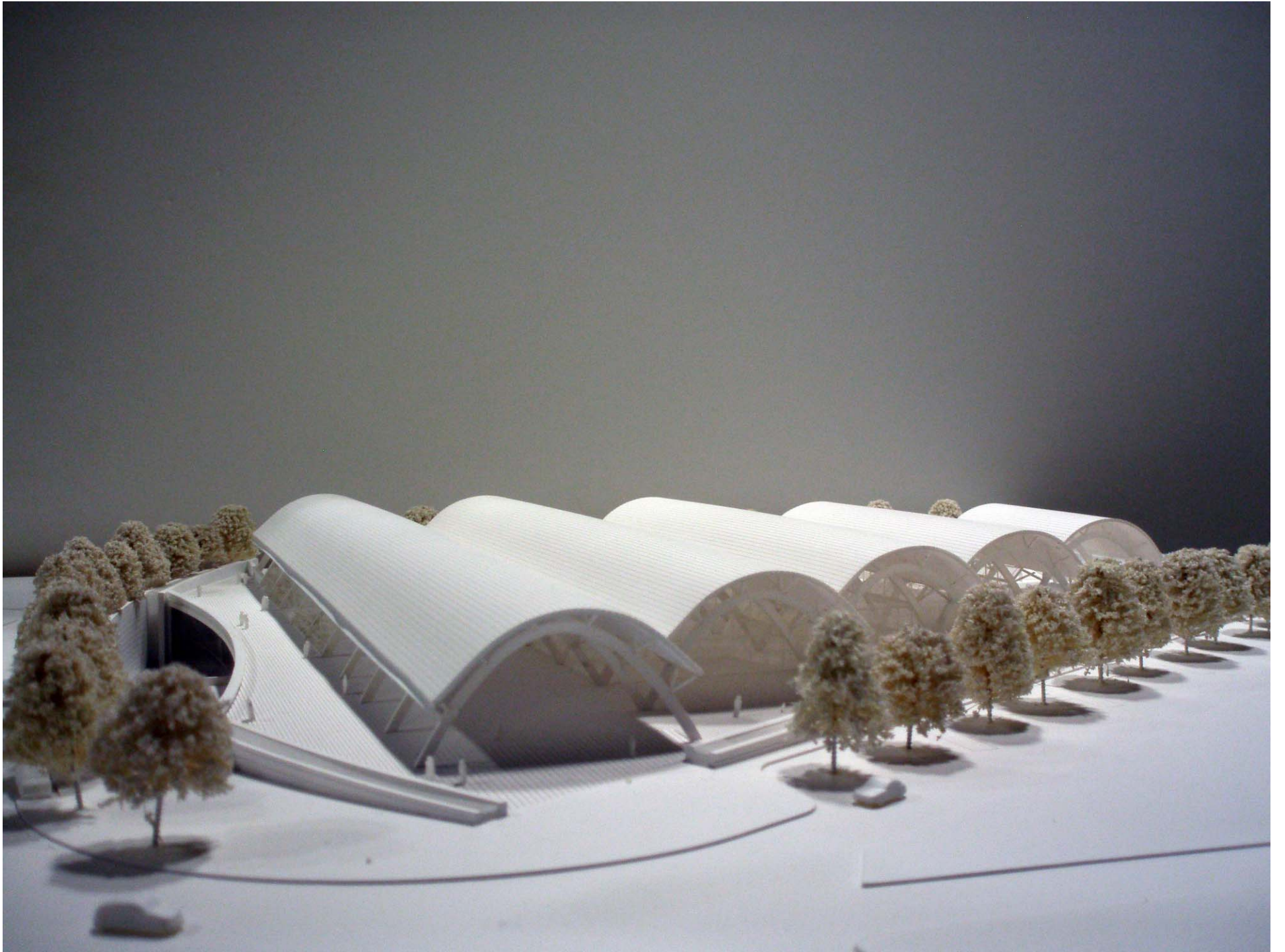

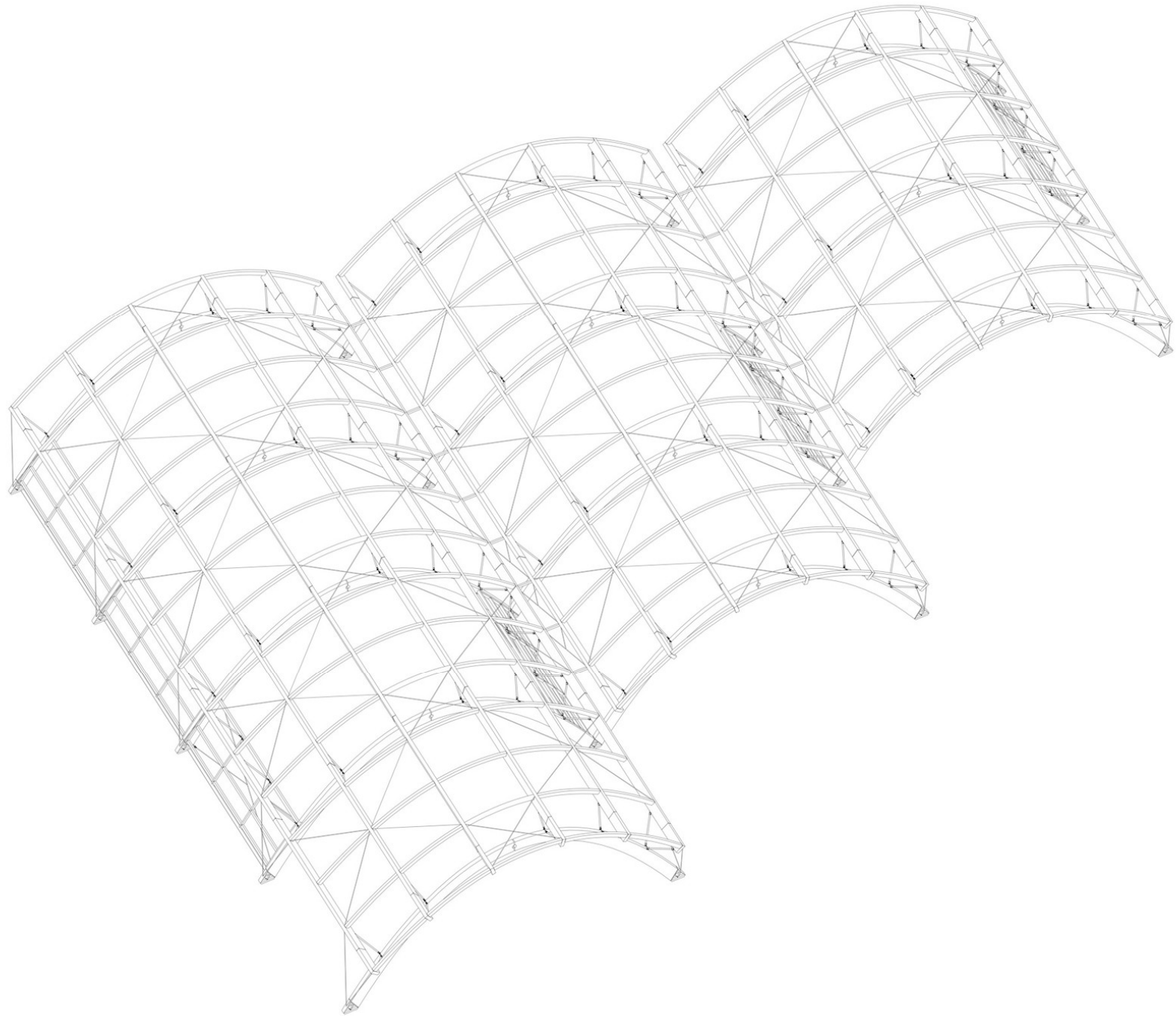

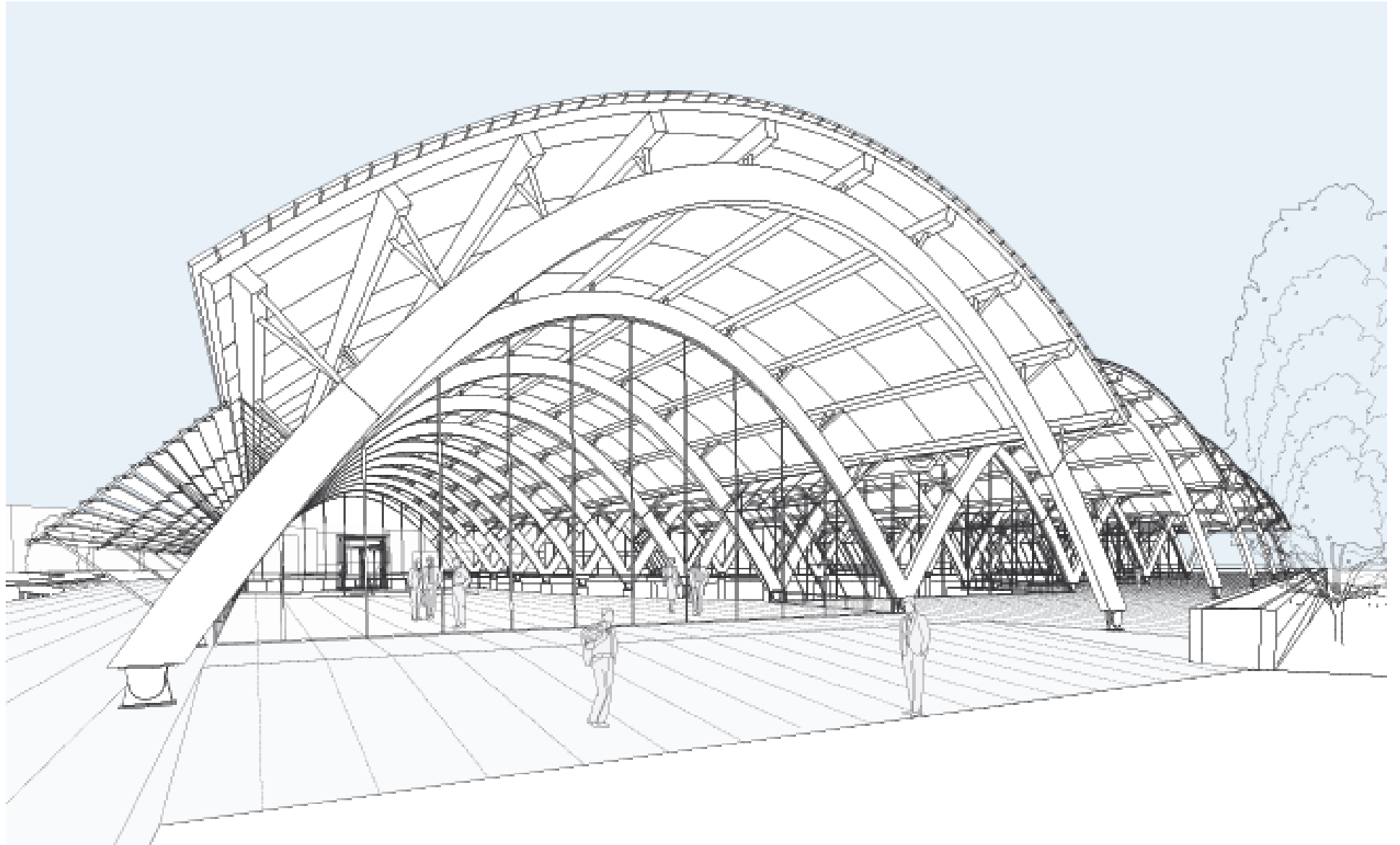

Структура параболних лукава
од ламелираног дрвета >
реинтерпретација
конструкције
винских
подрума у
облику
брода

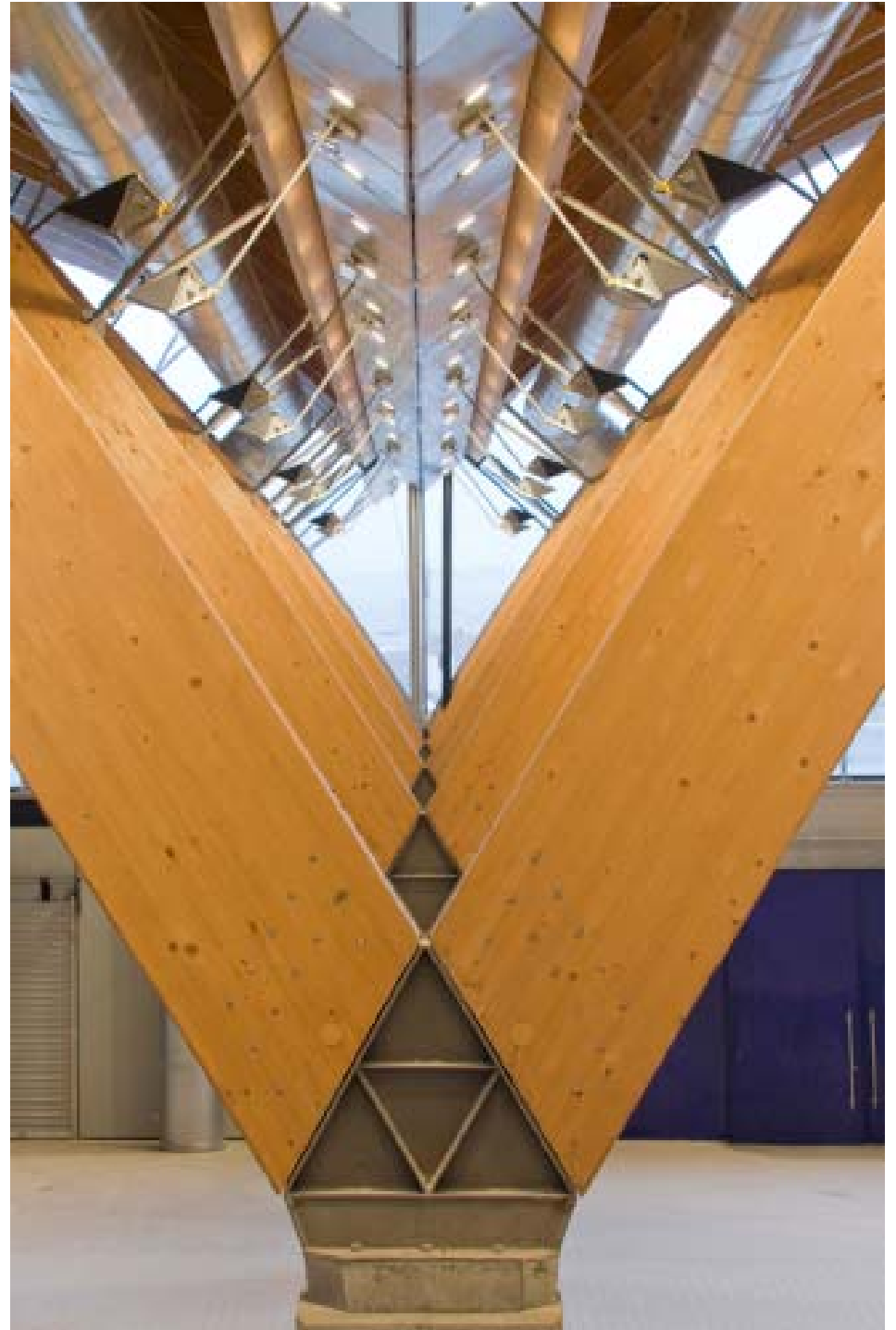

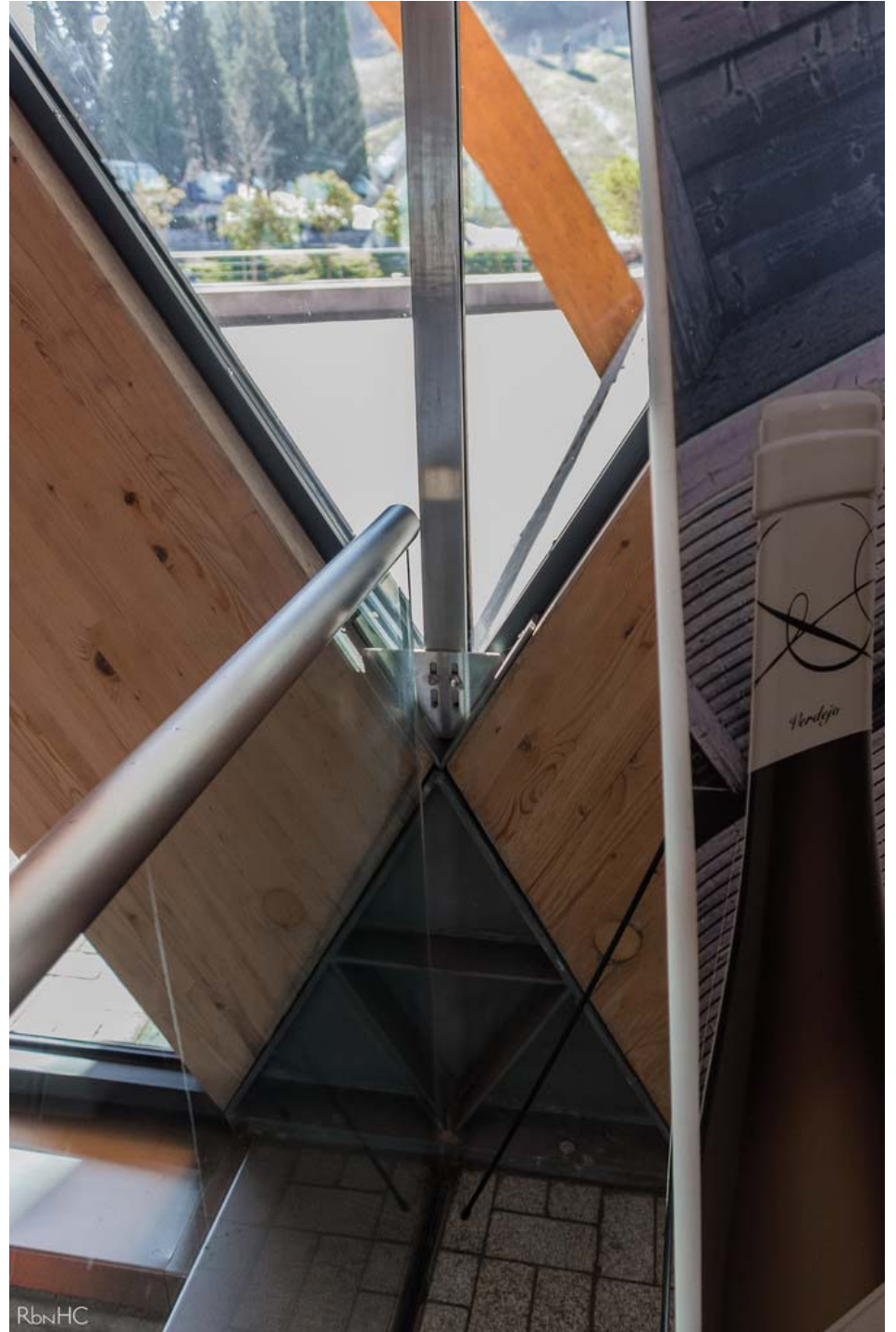

ras
PHOTOGRAPHIES

RbnHC

RbNHC

RbnHC

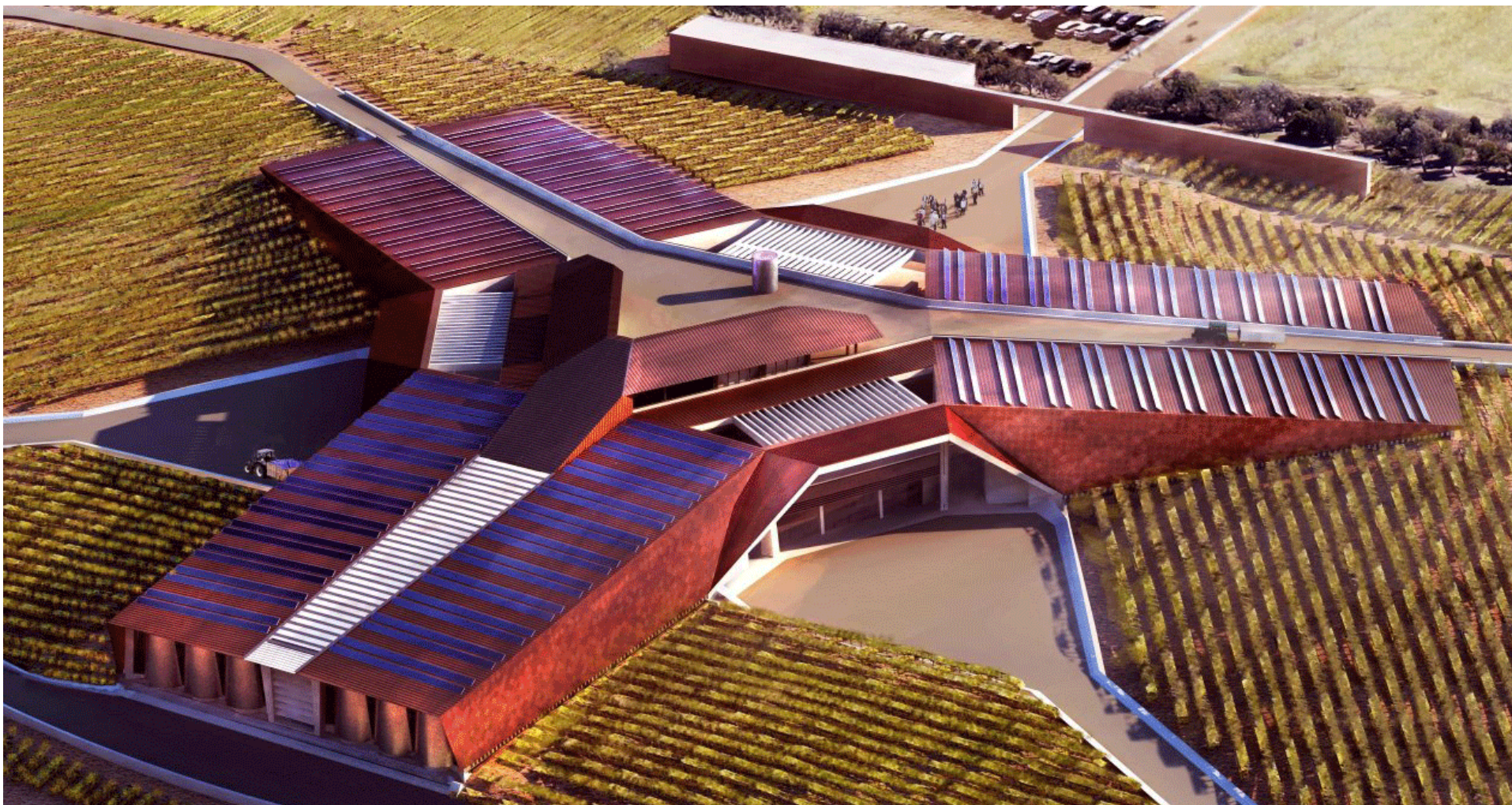

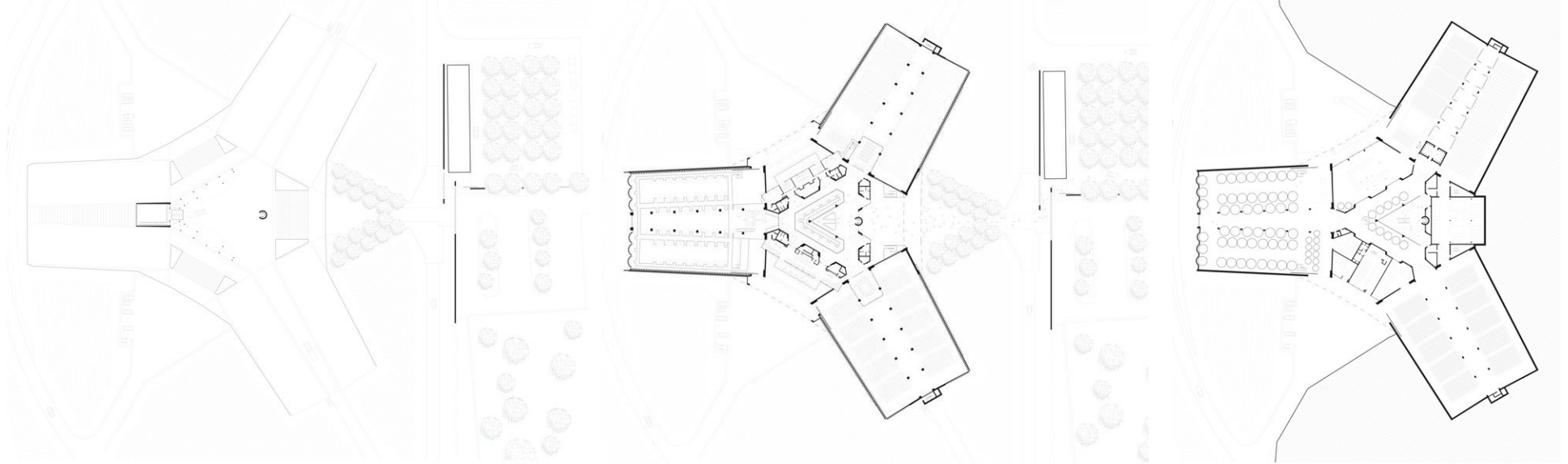

Рибера дел Дуеро је једна од најзначајнијих виноградарских регија у Шпанији (удаљена око 150 km сјеверно од Мадрида). **План тролиста** одражава главне фазе процеса производње, са оперативном подршком и посјетиоцима који се стратешки налазе у центру зграде. Цеста се креће до крова зграде, гдје се обрађено грожђе испоручује право у резервоаре.

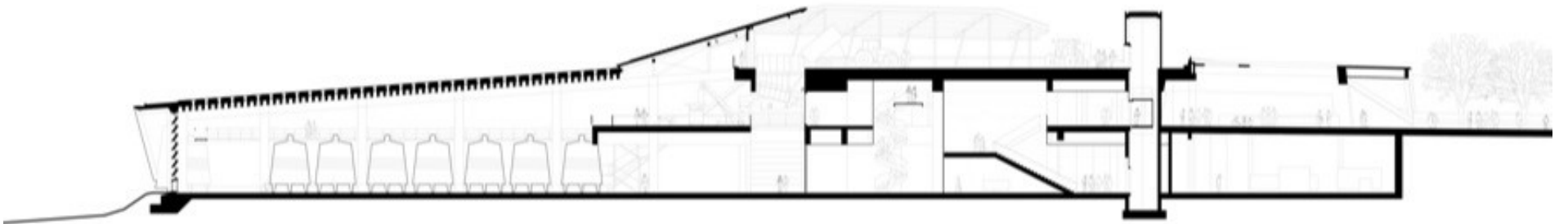
Portia
Шпанија
2006.
Норман
Фостер

Објекат од 12.500 m² има производни капацитет од милион боца годишње.

Дизајн тролиста изражава три главне фазе производње: ферментацију у челичним посудама, старење у храстовим бачвама и старење у боцама. Оне су контролисане од стране операционог центра у језгру објекта. Два “листа” објекта, који носе процесе старења вина, стратешки су закопани у природни нагиб локације (користе предњи нагиб терена) користећи предност топлотног расхлађивања земље и помажући у процесу производње вина. Ферментационо крило је “изложено” и омогућава отпуштање угљен-диоксида. Јавни простори су на полу нивоу спрата.

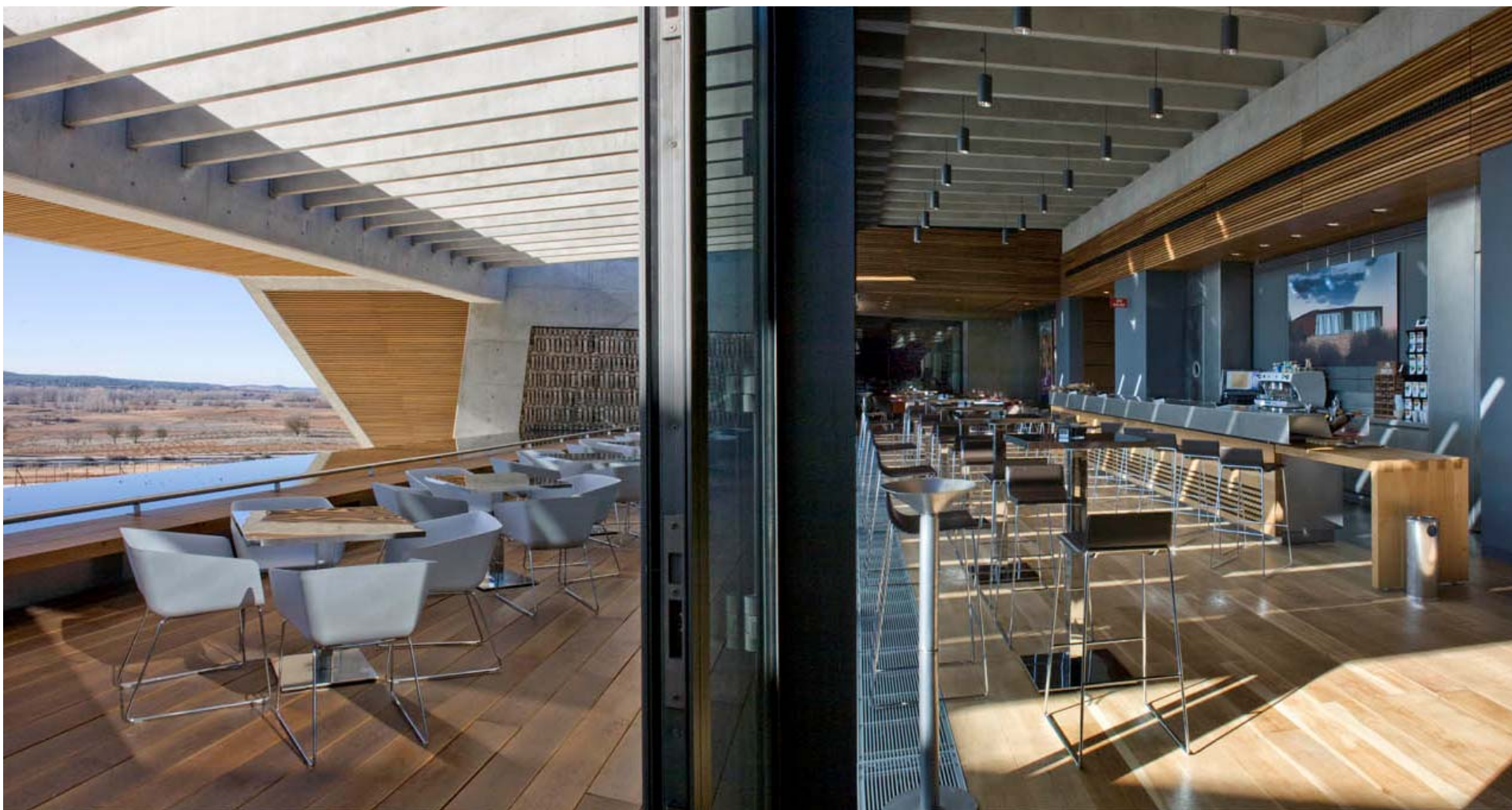

Ресторан са погледом на околни пејзаж

> “Коришћењем материјала који се ослањају на традицију производње вина у региону, са јавним мјестима отвореним ка пејзажу, побољшаће се искуство посјетилаца”, изјавио је Норман Фостер.

Рибера дел Дуеро има изузетно хладне зиме, као и врућа љета са ограниченим падавинама. Дубока стреха кровне конструкције обезбјеђује хлад. Објекат је дизајниран да регулише унутрашње температуре: термичка маса бетонске конструкције помаже у њиховој контроли.

Бетонска конструкција је
обложена шиндром од
кортен челика.

Дјелимичним укопавањем објекта, његов визуелни утицај је минималан, а пасивне еколошке предности су максималне.
Кров садржи фотоволтаичне ћелије.

Рока ди Фрасинело лежи на десној страни брда које се креће према сјеверу и формира на обје стране старог пута Аурелиа који чини неку врсту кањона кроз који морски вјетар пада са равнице. Ови константни вјетрови одузимају влажност из ваздуха и обезбјеђују блажу климу током зимских па и љетних мјесеци.

Rocca da Fassinello
Италија
2007.
Ренцо Пиано

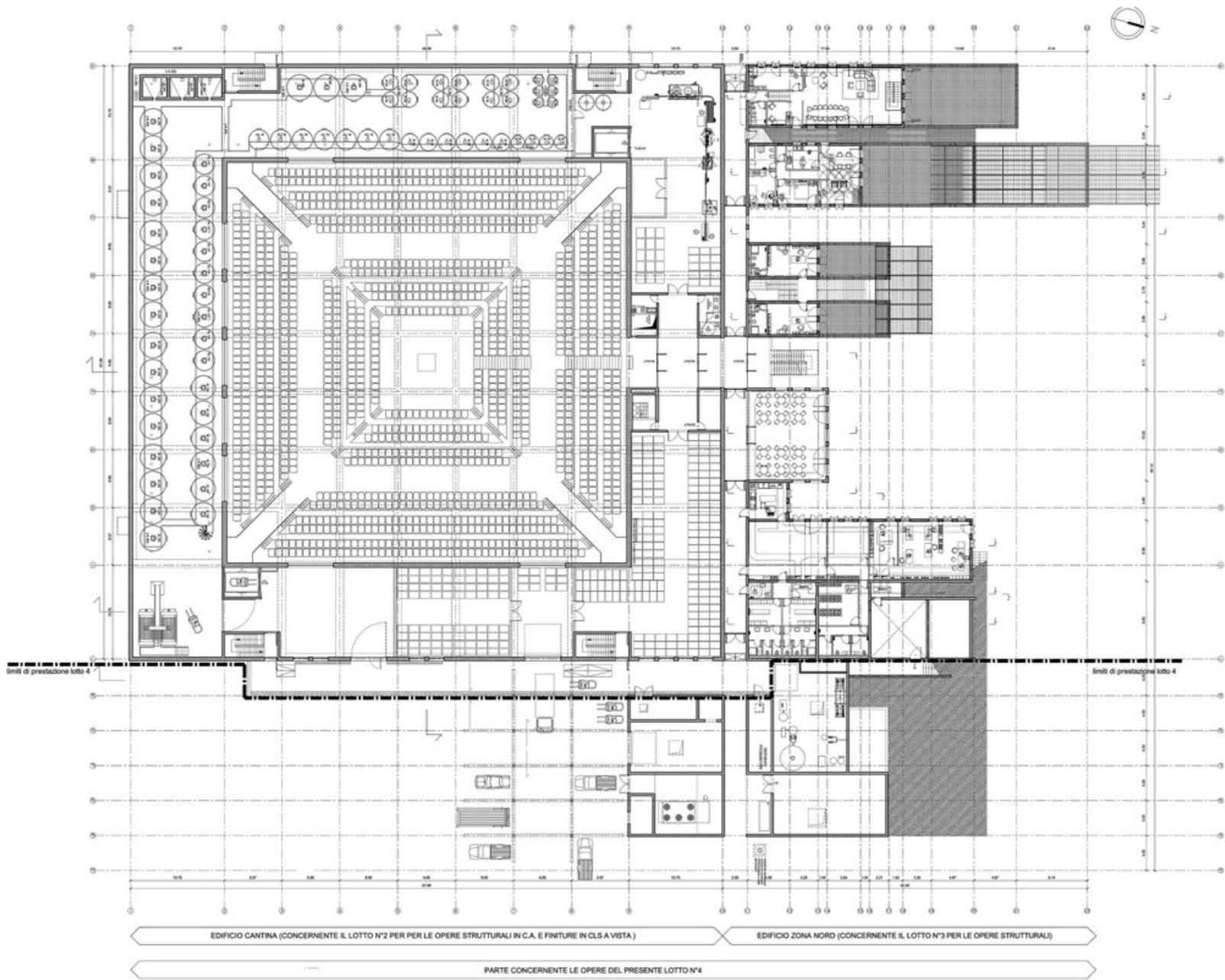
Ренцо Пиано је дизајнирао подрум неопходан у смислу његовог облика и замишљен да не служи као споменик купцу или вину, већ у циљу побољшања функционалности онога што представља: остати мјесто гдје се одвија продуктиван посао - рад специфичне, ритуалне, готово сакралне природе - али истовремено понизне.

Винарије карактерише прогресиван и хоризонтални развој просторија који прати производни циклус: од подрума за ферментацију, преко подрума са барик бачвама и завршетка у складишту.

Од почетка фазе дизајна винарије Ренцо Пиано, који је већ имао добро познавање процеса производње вина кроз своје породично наслеђе, одржао је снажну свијест о функцији винарије као мјесту за рад и производњу. Због тога је одмах донијета одлука да се створи винарија која би омогућила винификацију помоћу гравитационог тока. Ова метода, која користи силе гравитације за пренос грожђа у посуде, није само супериорна у избјегавању стреса притиска на грожђе, већ и елиминисању употребе пумпи или друге опреме и тиме омогућавајући значајне уштеде енергије. Ренцо Пиано је направио преокрет у односу на хоризонтални концепт простора, постављајући питање *шта је стварно срце винарије*. Тамо гдје вино стари, остаје у бачвама или боцама, гдје се његов квалитет побољшава. Стога је подрум са барик бачвама смјештен у централни подземни положај, што омогућава природно одржавање стабилне влажности и температуре. Подрум има импресиван простор са огромном подном плочом која стоји без подршке било каквих стубова.

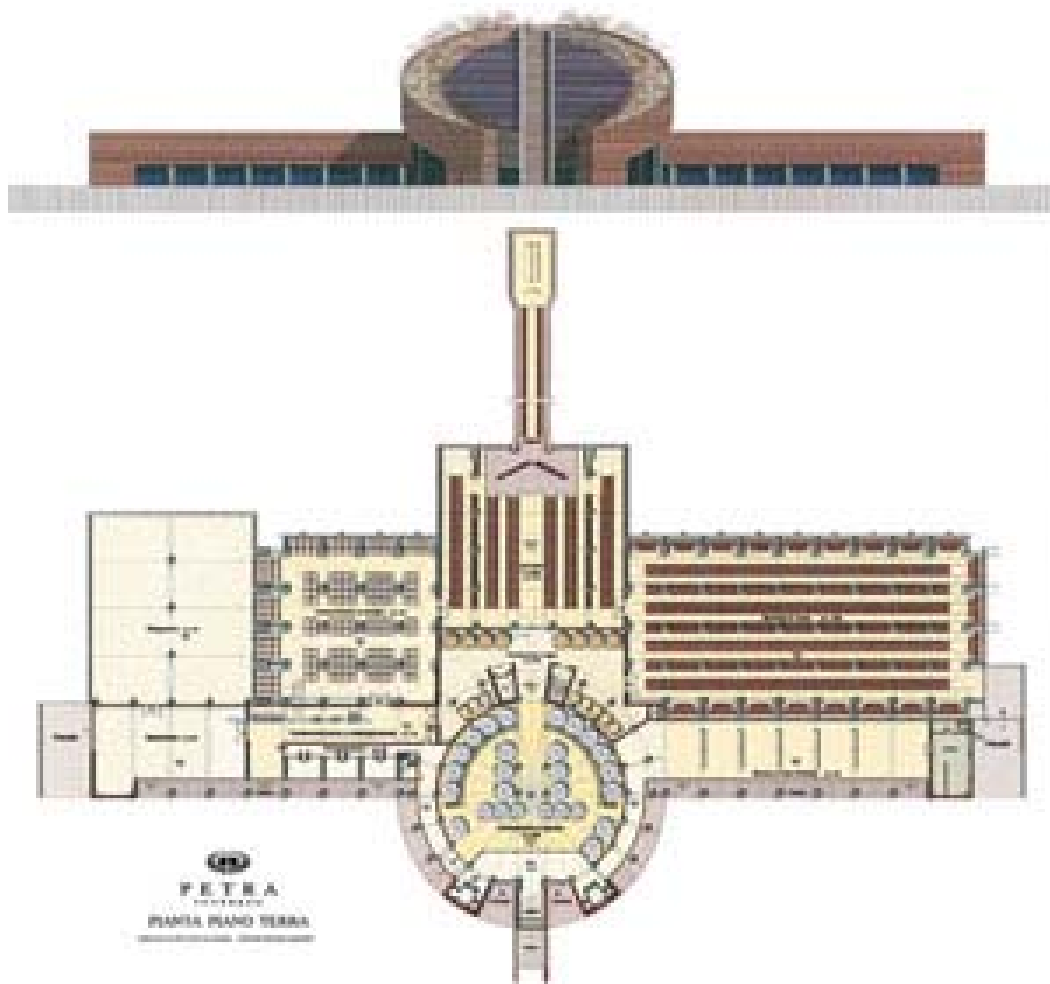

alessandro **boscolo** agostini
PHOTOGRAPHER

2011. године Пиано покрива велики паркинг простор иза винарије фотонапонским системом, чији се рад може пратити у било ком тренутку путем слободно доступне веб странице. Тамо је могуће читати уживо, ажурне информације о количини произведене енергије, избјегавање емисије CO₂, уштеду бензина и укупну уштеду на рачуну за енергију.

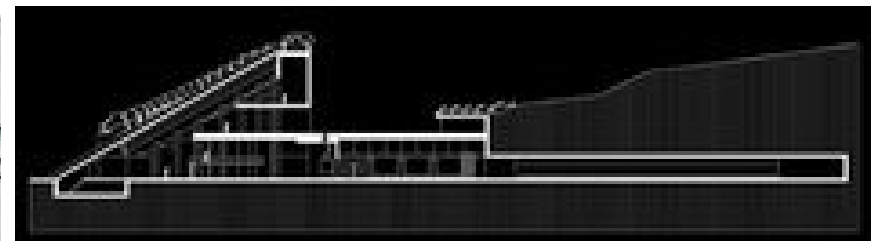

Petra
Италија
2003.
Марио Бота

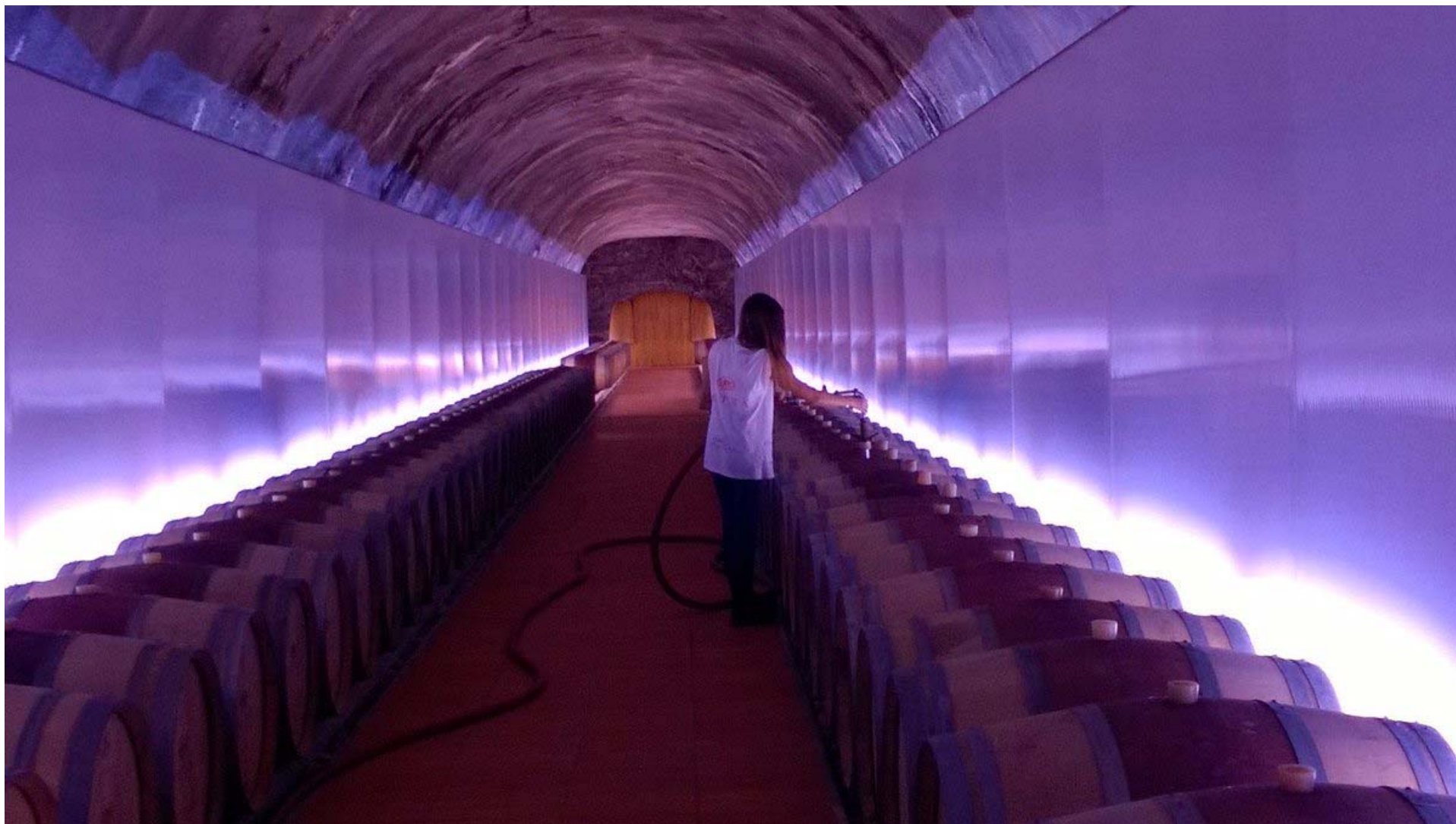

У Петри, архитекта свјетске класе је ишао даље од дизајнирања импресивног винског подрума. Укључио је и винограде у циљу формирања савременог природног пејзажа.

Идеја власника Виторија Моретија била је дугачак, благо позоришни тунел ископан у брду, служићи као природни подрум погодан барик бурадима.

Винарије су идеални објекти да се претворе у модерне храмове, али су изнад свега радни простори. Објекат који само позива туристе на рефлексiju и контемплацију неће функционисати. Највећи дио трошкова објекта мора осигурати најбољу праксу производње (нпр. гравитациони проток умјесто пумпања) и поједноставити радну рутину особља винарије.

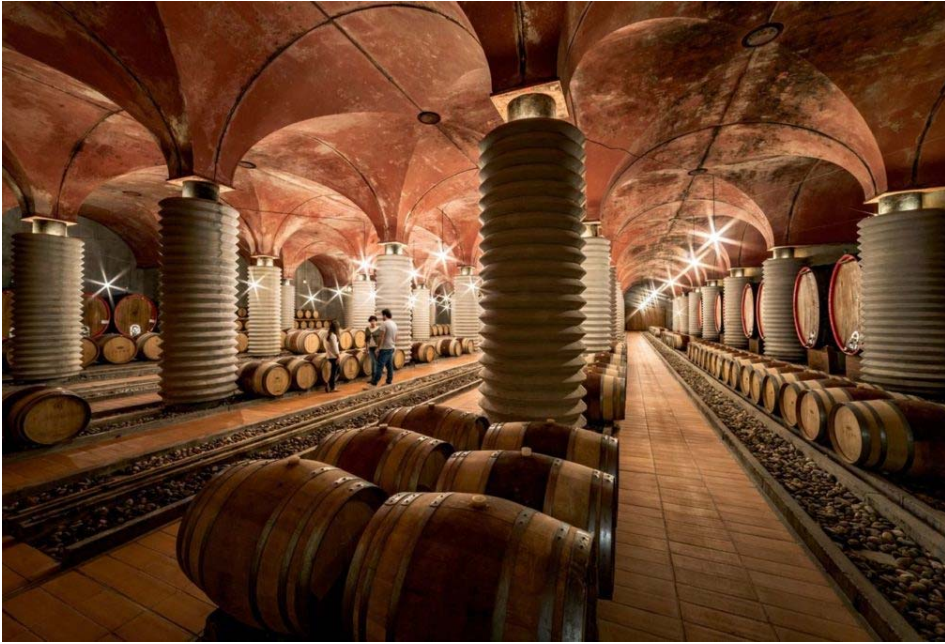

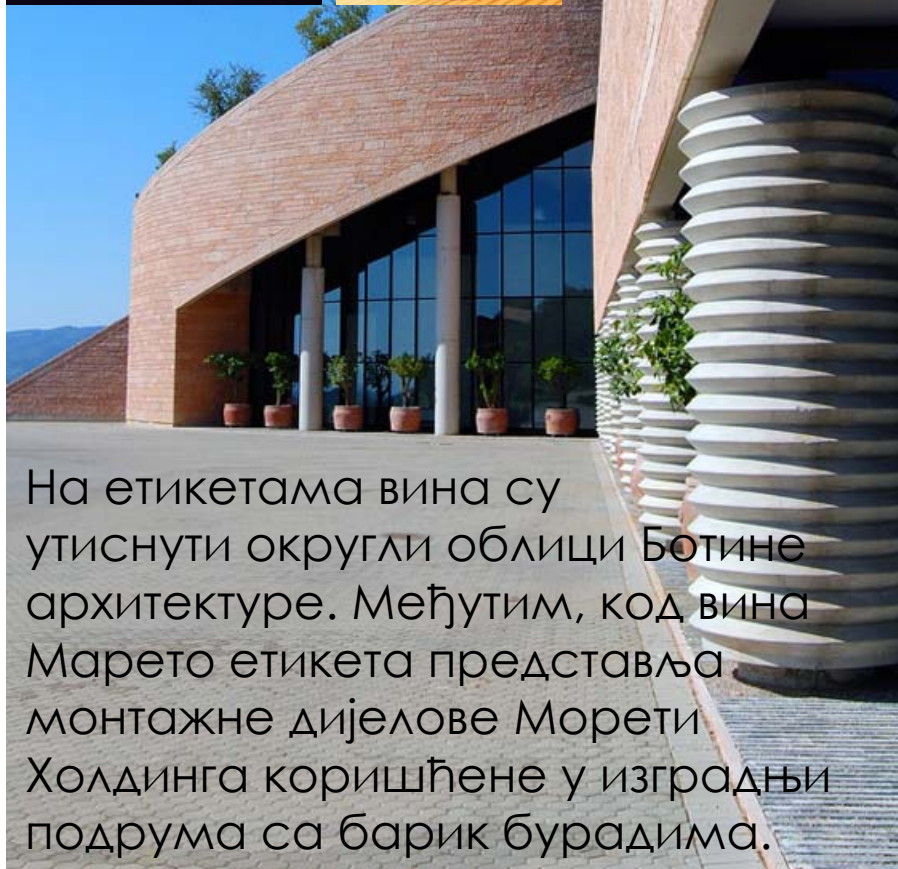

На етикетама вина су утиснути округли облици Ботине архитектуре. Међутим, код вина Марето етикета представља монтажне дијелове Морети Холдинга коришћене у изградњи подрума са барик бурадима.

Занимљиво је да се дегустација не одвија у дијелу винарије коју је изградио Марио Бота, већ у типичној тосканској фармерској кући која се налази на кратком шеталишту од објекта винарије, поред лијепе цркве - дефинитивно означава јаку везу са прошлошћу.

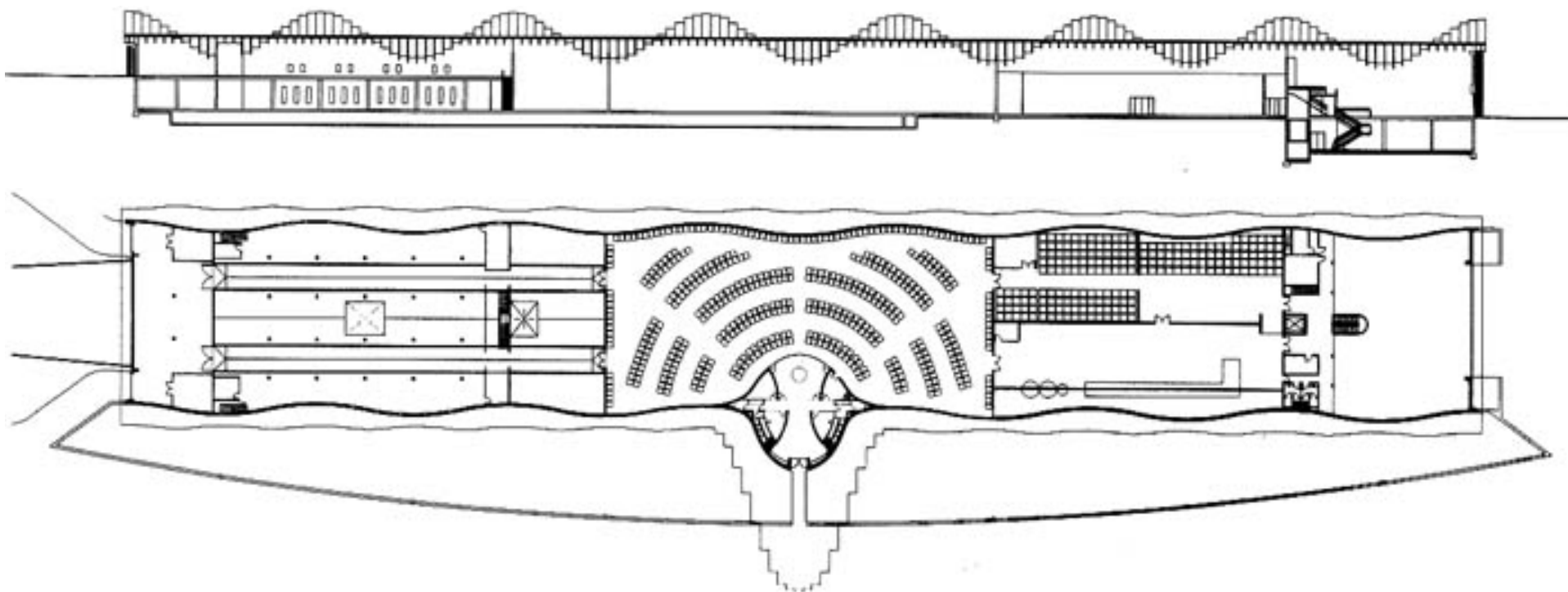

Калатрава је водио мултидисциплинарни тим професионалаца да спроведу врло специфичну мисију: изградњу јединствене, најсавременије структуре, замишљене као мјесто за обожавање и развој врхунских вина. Да би остварили свој циљ, тим је узео у обзир мишљења и перспективе радника. Због тога, ово није само лијепа зграда већ и функционално мјесто које доприноси бољем процесу винарства.

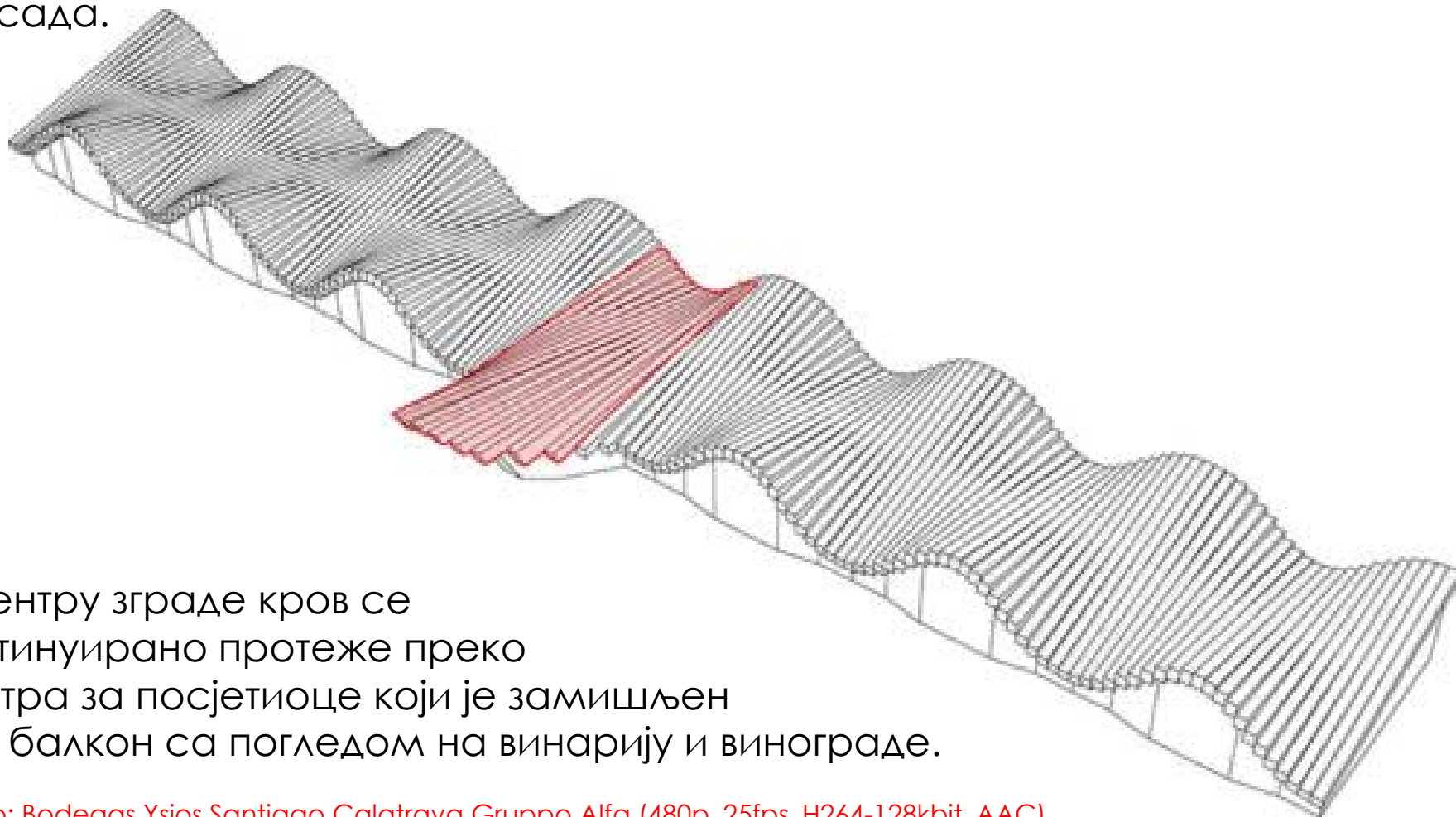
Ysios
Шпанија
2003.
Сантијаго
Калатрава

Објекат је са једноставним правоугаоним планом, дуж осовине исток-запад, како би се прилагодио линеарном програму за производњу вина. Два улаза на бочним фасадама наглашавају ову линеарност. Линеарна производња вина: на једном од бочних улаза улази грожђе и чува се у бачвама, а на другом крају је продаја. У приземљу се налазе просторија за дегустацију, продавница и канцеларије, а на спрату мултифункционална сала.

Калатрава је усвојио стратегију давања волуметријског третмана крову и зидовима - физичким границама вањског пејзажа и унутрашњости винарије - тако да се континуитет између два простора постиже кроз “статичко кретање” кућишта. Два 196 m дугачка бетонска носива зида, распоређена на 26 m, прате синусоидни облик и у основи и у пресјеку. Кров, састављен од низа ламинираних дрвених греда, подупртих на удубљеном синусоидном вијенцу бочних зидова, третира се као наставак фасада.

У центру зграде кров се континуирано протеже преко центра за посјетиоце који је замишљен као балкон са погледом на винарију и винограде.

Видео: [Bodegas Ysios Santiago Calatrava Gruppo Alfa \(480p_25fps_H264-128kbit_AAC\)](#)

Екстеријер је основни елемент дизајна пројекта. Јужна фасада је обложена хоризонталним постављеним кедровим даскама које се рефлектују у језеру, личи на низ винских буради. Језеро је обложено комадима бијелих керамичких плочица и подсјећа на храмове посвећене Исису и Осирису дуж обала Нила.

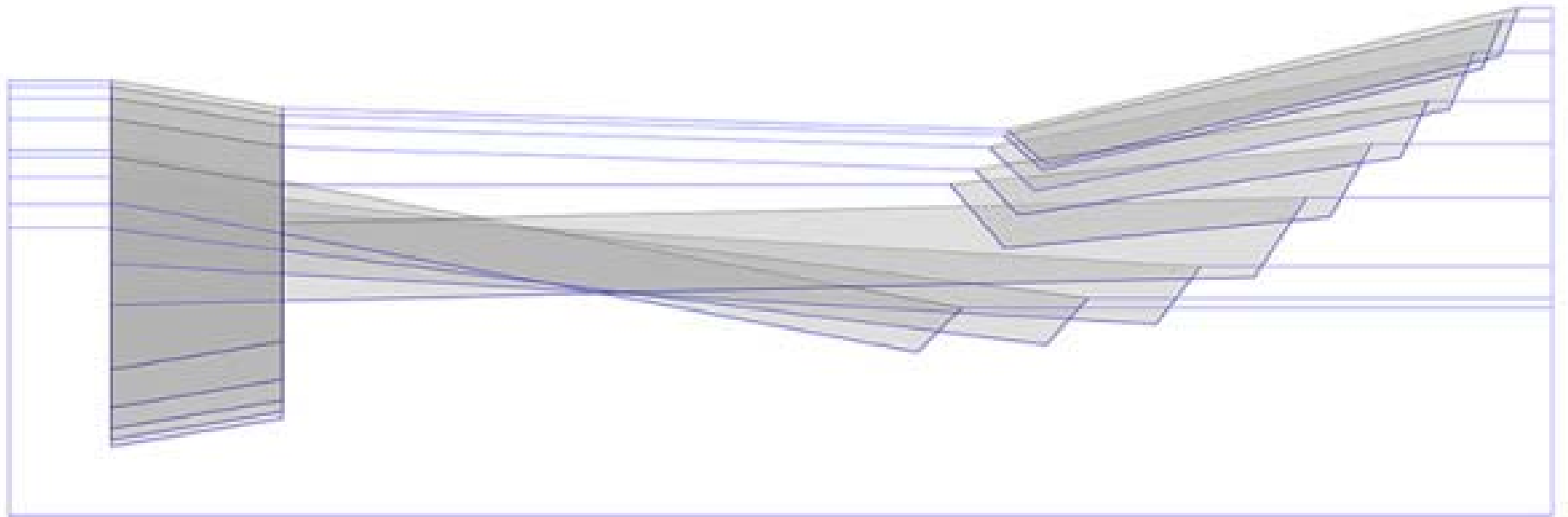
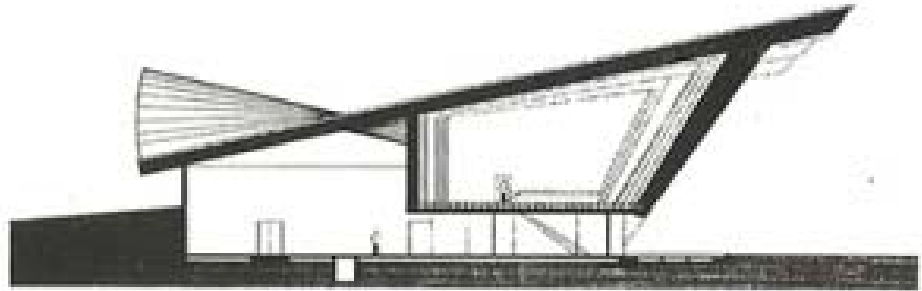

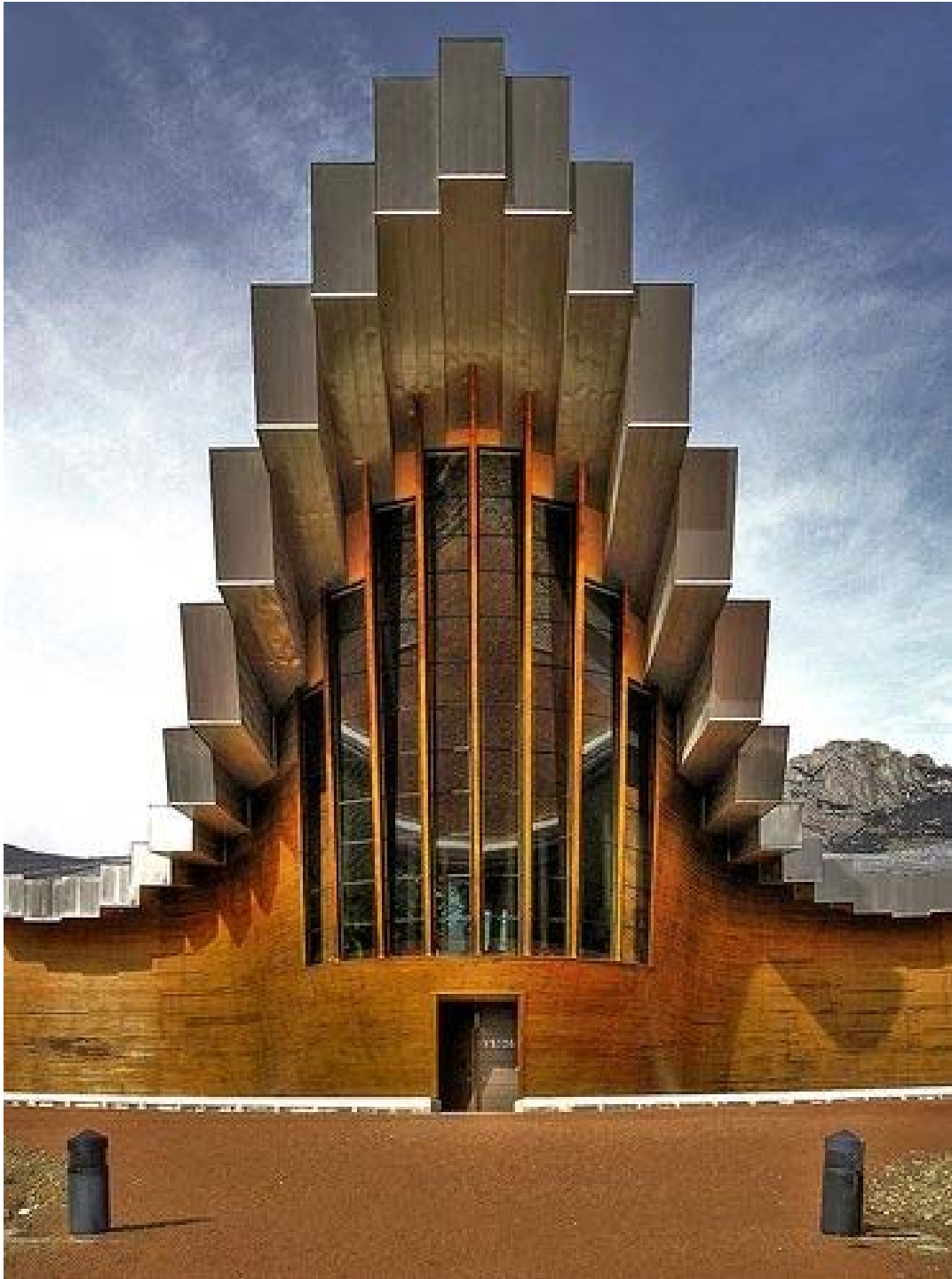
Сјеверна фасада је обложена бетонским панелима са врло малим и уским отворима. Облик крова је сличан оном на јужној фасади.

Источна и западна фасада су
обложене плочама од
алуминијума.

Алуминијумски кровни панели стварају материјални контраст топлом дрвету фасаде. Његова спољашња шкољка комбинује конкавне и конвексне површине које одражавају сунчеву свјетлост како би се направила илузија покрета који одражава промјену боје од сусједних винограда. Сунчева свјетлост наглашава волумен крова који ствара кинетички ефекат насупрот мирној позадини винограда.

Chancha S. Ulloa

Најновија контроверзност Калатраве је тужба коју је подигла позната винарија Исиос у Роји у Шпанија. Од познатог архитекте и оних који су укључени у изградњу винарије, затражено је да винарији плате два милиона еура, што би требало да помогне њеној обнови и трошковима који су у винарији настали због цурења крова у посљедње двије године. Власник тврди да цурење ствара влажну атмосферу (у објекту гдје је контрола влаге критична за квалитет вина) и на тај начин штети његовом послу.

Зграда винарије је једна од најупечатљивијих зграда у руралном подручју Лагуардиа, савремена аномалија у покретном пејзажу Сиера де Кантабриа. Структура се састоји од таложног крова са алуминијумским дијеловима. Од отварања, кров је поправљен неколико пута, али без успјеха.

“Били смо присиљени да ово питање покренемо ка суду јер су сви који су укључени у дизајн и изградњу објекта избјегавали своје одговорности”, рекао је портпарол.

Власници имају за циљ да поставе нови кров изнад тренутног, али да задрже његов јединствени визуелни изглед и алуминијумску завршну обраду.

Lopes de Heredia, Шпанија
Tondonia Winery Pavilion
2006., Заха Хадид

Винарија Рафаел Лопез де Хередиа Тондониа је једна од најстаријих и најпознатијих винарија у шпанском региону Ла Роја.

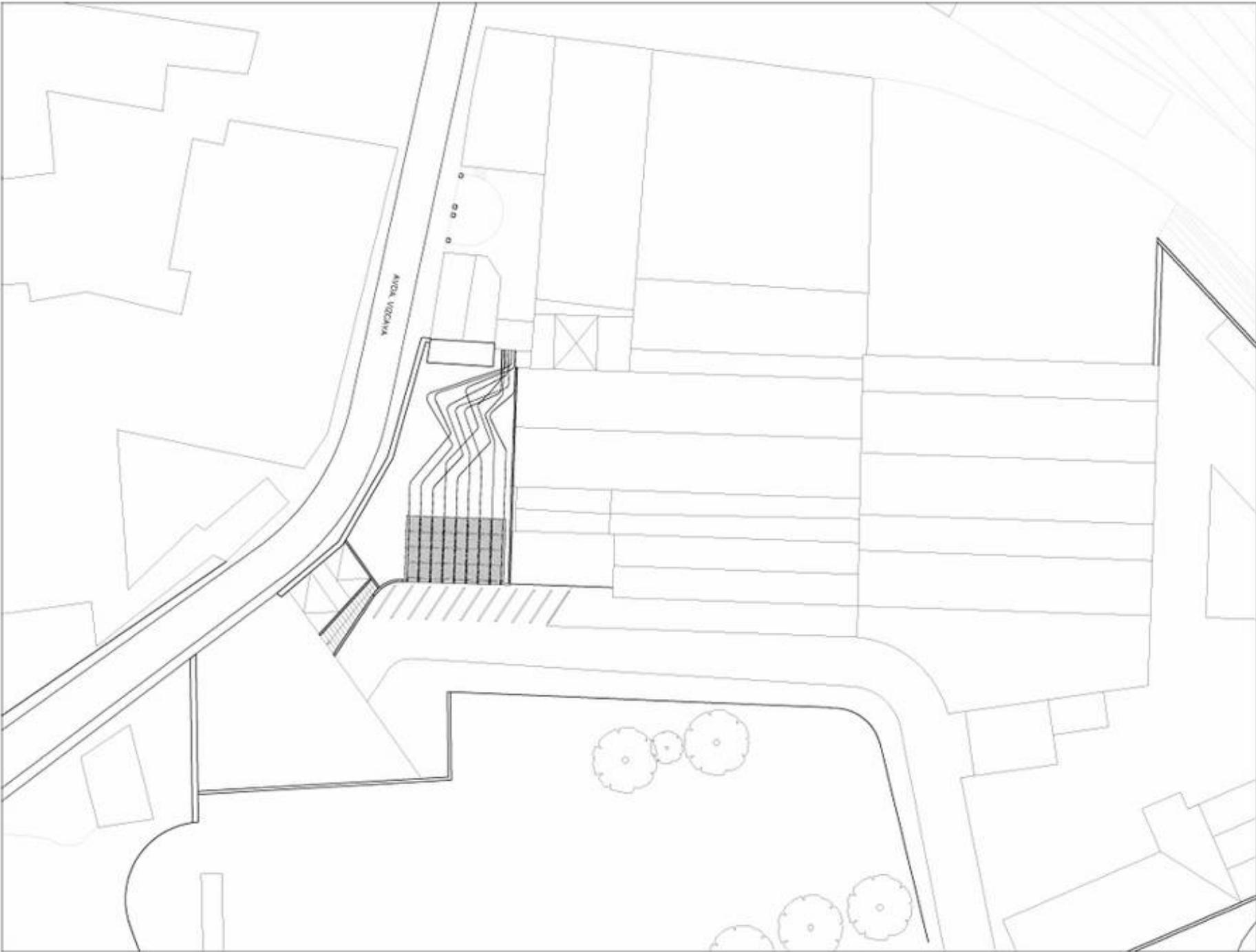

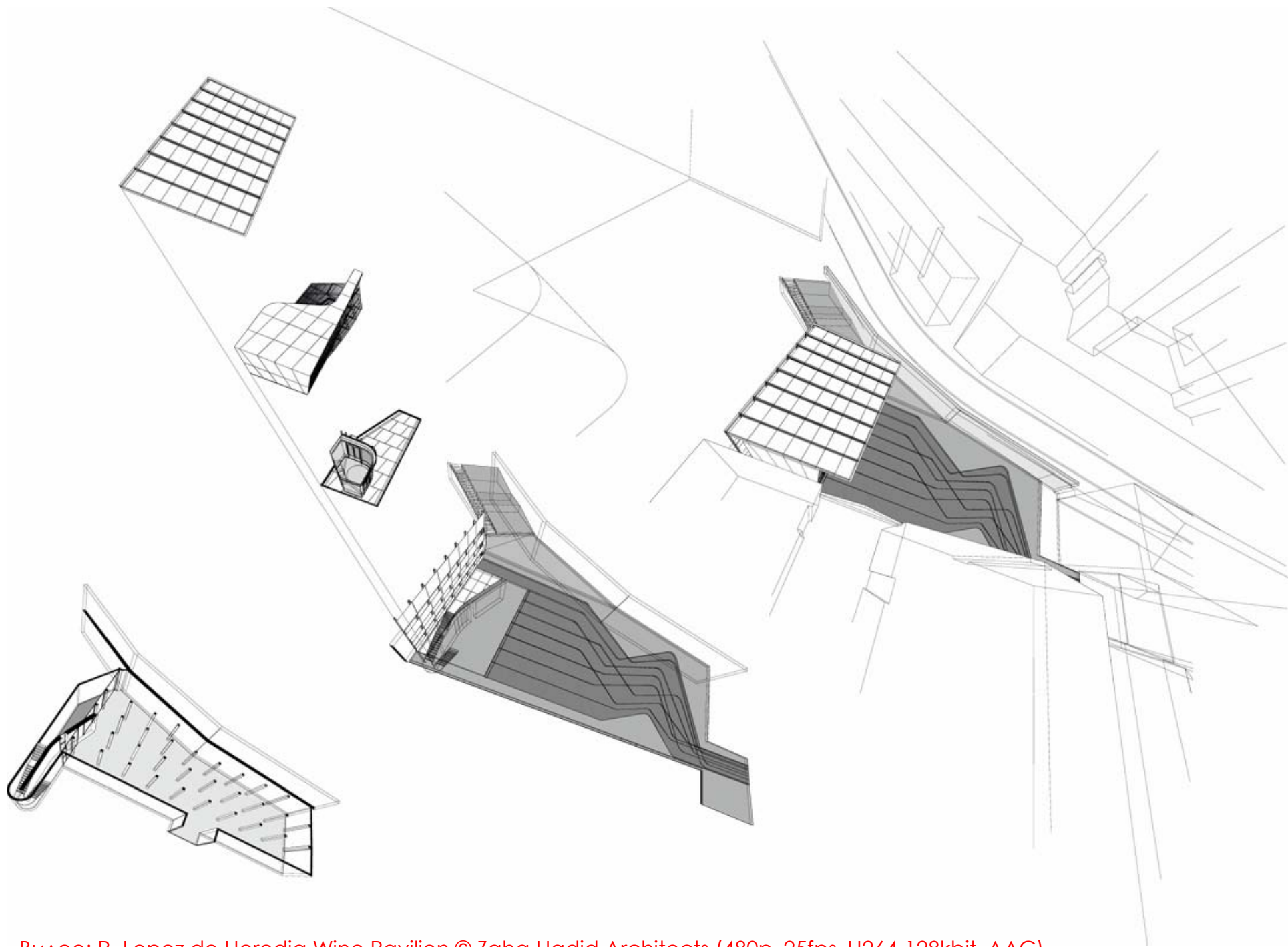
Да би прославили 125. годишњицу, власници су одлучили да рехабилитују веома стару продавницу коју је оснивач винарије одвезао на Бриселов свјетски сајам 1910. и од тада је била растављена. Продавница је израђена од дрвета и дизајнирана у стилу фин де сцеле (*fin de scele style*, ффра. “крај вијека” – песимистички израз с краја 19. вијека – представник у умјетности Густав Климт, у архитектури Ото Вагнер). Током 2002. године садашњи власници (директни потомци оснивача) пронашли су стару продавницу и вратили је у првобитно стање. Власници су открили њену љепоту и одлучили да направе спољашњи павиљон за њу. Он би постао будућа продавница вина и мјесто гдје посјетиоци могу пробати врхунска вина. Овај павиљон је само дио цјелокупног пројекта који ће укључити још три дегустацијске просторије и просторију за чишћење.

Нови павиљон је смјештен у новом продужетку винарије.
Стара продавница је драгуљ у новом павиљону.

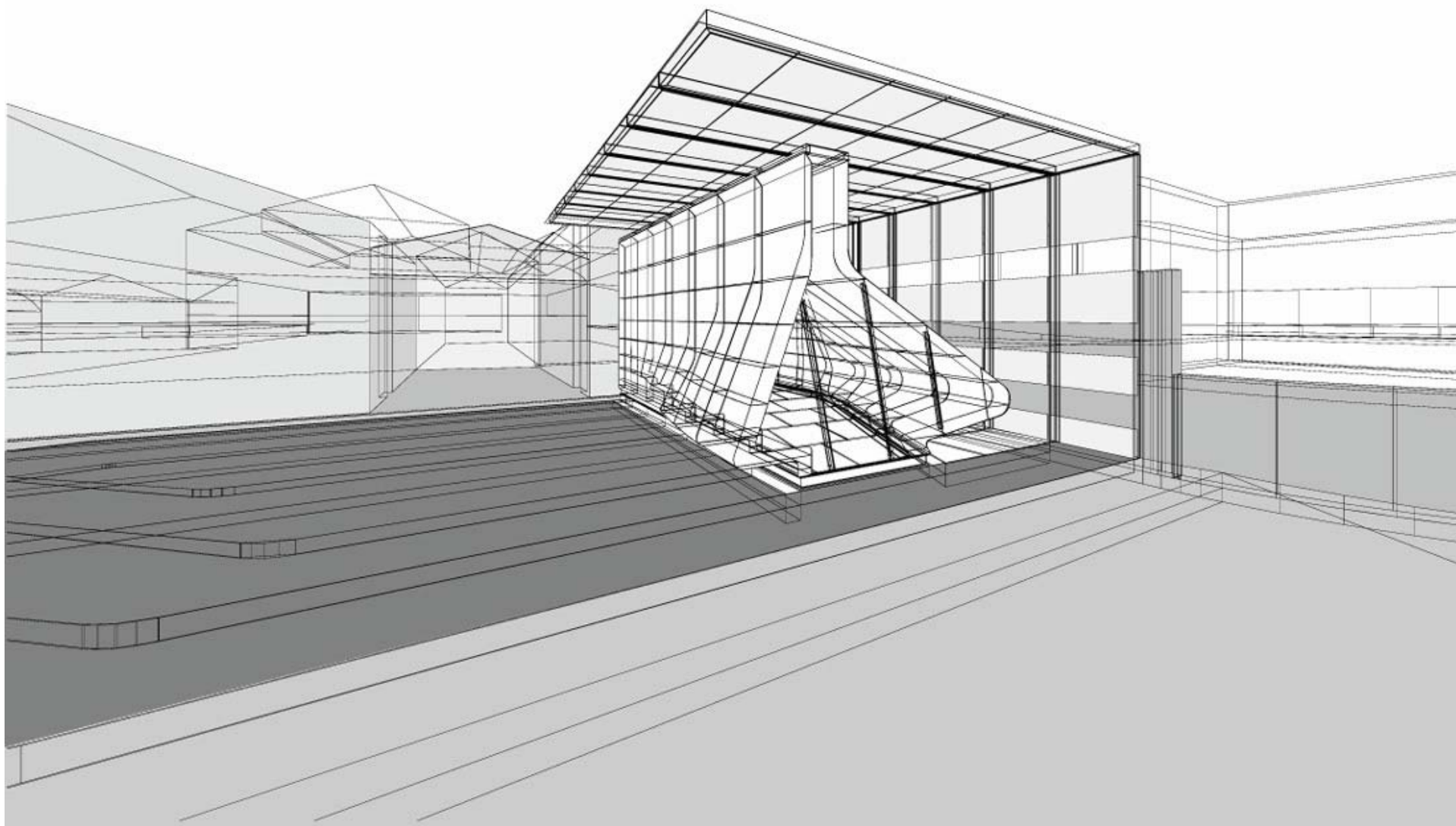

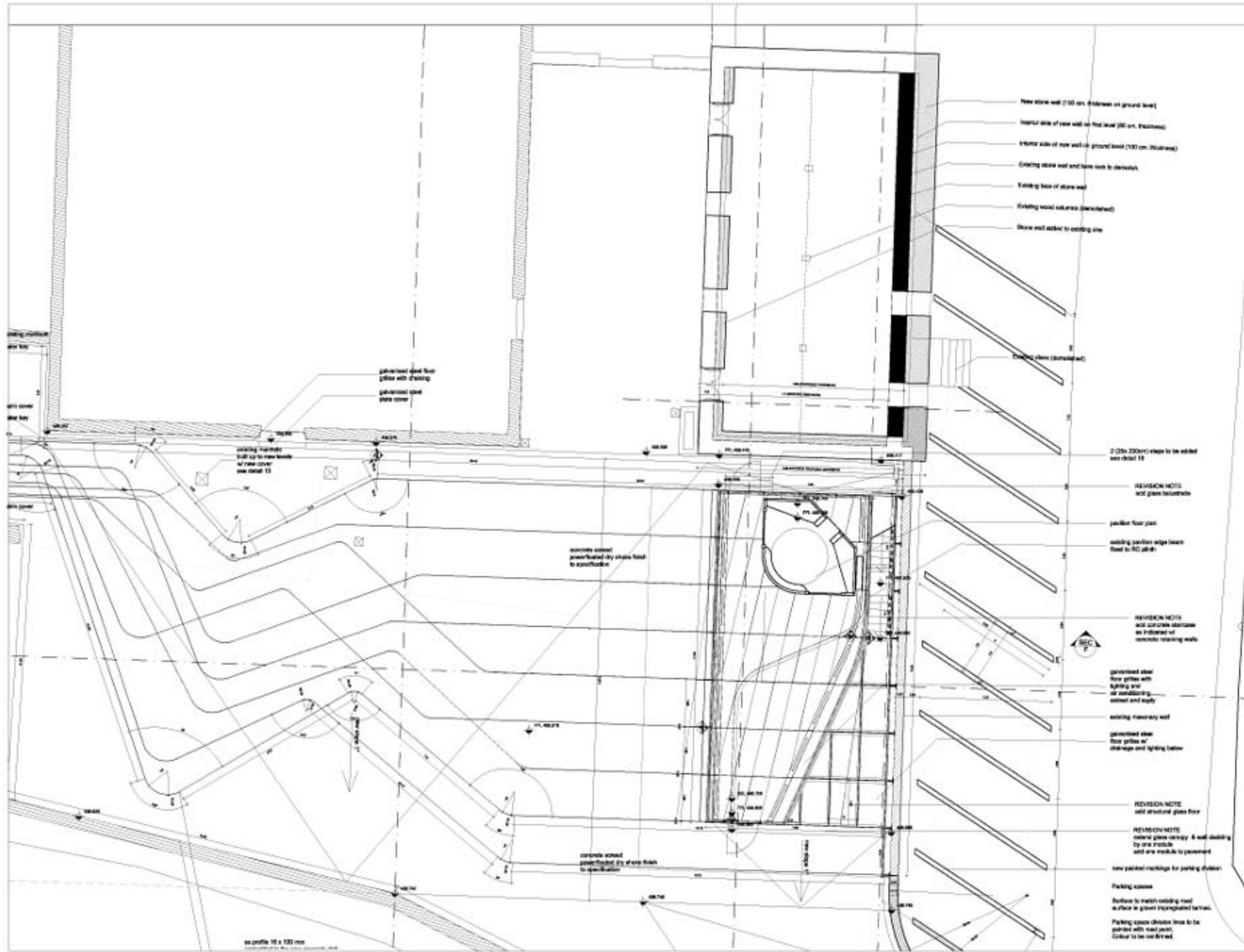
Видео: R. Lopez de Heredia Wine Pavilion © Zaha Hadid Architects (480p_25fps_H264-128kbit_AAC)

Разне студије довеле су до павиљона развијеног у сегментним резovima. Дионица се искривљује од правоугаоника око старог павиљона до искривљеног облика који подсјећа на бокал. То није била крајња намјерна, али је примјетно да се не може занемарити да је дизајнирана нова бочица за стара вина.

Structural drawings are to be read in conjunction with the General Notes and Specifications. The drawings are to be read in conjunction with the General Notes and Specifications. The drawings are to be read in conjunction with the General Notes and Specifications.

- New stone wall (150 cm thickness on ground level)
- Interior side of new wall on first level (30 cm thickness)
- Interior side of new wall on ground level (100 cm thickness)
- Existing stone wall and base work to remain
- Existing base of stone wall
- Existing wood columns (to be retained)
- Stone wall added to existing one

2 (25x 250cm) slabs to be added over detail 11

REVISION NOTE: add glass balustrade

existing floor plan

existing parking edge finish fixed to RC slab

REVISION NOTE: add concrete slabs as indicated on concrete retaining walls

proposed above floor grilles with lighting and air conditioning exhaust and supply

existing masonry wall

proposed above floor grilles at entrance and lighting below

REVISION NOTE: add structural glass floor

REVISION NOTE: external glass canopy & wall cladding by one profile and one module to be provided

new structural markings for parking division

Parking spaces
Surface to match existing road surface in general (unpaved) areas.
Paving space divider lines to be painted with road paint. Colour to be confirmed.

see profile 10 x 100 mm
continued on next sheet

NO.	REVISION	DATE
1	Issue for approval	10/10/2011
2	Issue for approval	10/10/2011
3	Issue for approval	10/10/2011
4	Issue for approval	10/10/2011
5	Issue for approval	10/10/2011
6	Issue for approval	10/10/2011
7	Issue for approval	10/10/2011
8	Issue for approval	10/10/2011
9	Issue for approval	10/10/2011
10	Issue for approval	10/10/2011

B. Lopez de Heredia Vinos Tondonia, S.A.

Zaha Hadid Ltd.
London, UK

Almentaria Pavilion
Madrid, Spain

PROPOSED FLOOR PLAN

D101 (1) H

